

Риёзус солиҳийн / Риёзус солиҳийн / 569-ҳадис

وَعَنْ أَبِي كَبِشَةَ عُمَرَ بْنِ سَعْدٍ الْأَنْمَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «ثَلَاثَةُ أُقْسِمُ عَلَيْهِنَّ، وَأَحَدُهُنَّ حَدِيثُكُمْ حَدِيثًا فَاحْفَظُوهُ: مَا نَقَصَ مَالُ عَبْدٍ مِنْ صَدَقَةٍ، وَلَا ظُلْمٌ عَبْدٌ مَظْلَمَةً صَبَرَ عَلَيْهَا إِلَّا زَادَهُ اللَّهُ عِزَّاً، وَلَا فَتَحَ عَبْدٌ بَابَ مَسْأَلَةٍ إِلَّا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْهِ بَابَ فَقْرٍ - أَوْ كَلِمَةً تَحْوِهَا - وَأَحَدُهُنَّ حَدِيثًا فَاحْفَظُوهُ - قَالَ إِنَّمَا الدُّنْيَا لِأَرْبَعَةِ تَفَرِّي:

عَبْدٌ رَزَقَهُ اللَّهُ مَالًا وَعِلْمًا، فَهُوَ يَتَقَى فِيهِ رَبَّهُ، وَيَصِلُ فِيهِ رَحْمَهُ، وَيَعْلَمُ اللَّهُ فِيهِ حَقًّا، فَهَذَا بِأَفْضَلِ الْمَنَازِلِ.

وَعَبْدٌ رَزَقَهُ اللَّهُ عِلْمًا، وَلَمْ يَرُزُقْهُ مَالًا، فَهُوَ صَادِقُ السَّيِّدَةِ يَقُولُ: لَوْ أَنَّ لِي مَالًا لَعَمِلْتُ بِعَمَلٍ فُلَانٍ، فَهُوَ نِسْنَةُ، فَأَجْزُهُمَا سَوَاءً.

وَعَبْدٌ رَزَقَهُ اللَّهُ مَالًا، وَلَمْ يَرُزُقْهُ عِلْمًا، فَهُوَ يَجْبِطُ فِي مَالِهِ بَعِيرٍ عِلْمٍ، لَا يَتَقَى فِيهِ رَبَّهُ وَلَا يَصِلُ فِيهِ رَحْمَهُ، وَلَا يَعْلَمُ اللَّهُ فِيهِ حَقًّا، فَهَذَا بِأَحْبَبِ الْمَنَازِلِ.

وَعَبْدٌ لَمْ يَرُزُقْهُ اللَّهُ مَالًا وَلَا عِلْمًا، فَهُوَ يَقُولُ: لَوْ أَنَّ لِي مَالًا لَعَمِلْتُ فِيهِ بِعَمَلٍ فُلَانٍ، فَهُوَ نِسْنَةُ، فَوْزُرُهُمَا سَوَاءً». رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

Абу Кабша Умар ибн Саъд Амморий розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

Бу киши Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламни:

«Уч нарсага қасам ичаман ва сизларга бир ҳадисни гапириб бераман. Сизлар уни ёдлаб олинг:

Банданинг моли садақадан камайиб қолмайди. Банда бир зулмга учраса-ю, унга сабр қилса, албатта, Аллоҳ унинг иззатини зиёда қилур. Банда тиylanчилик эшигини очса, албатта, Аллоҳ унга фақирлик эшигини очар» (ёки шунга ўхшаш бир калима). Мен сизга бир ҳадис айтаман, ёдлаб олинглар: «Албатта, дунё тўрт нафарнидири:

Бир бандага Аллоҳ молини ҳам, илмини ҳам ризқ қилиб берган. У бу билан Роббисига тақво қилур. Силаи раҳм қилур. Ундаги Аллоҳнинг ҳаққини билур. Бу энг афзал даражадир.

Бир бандага Аллоҳ илмни ризқ қилиб берибди-ю, молни ризқ қилиб бермабди. У содик ниятли бўлиб, агар молим бўлганида фалончининг амалини қиласар эдим, дейди. У ниятига яраша олади. Икковларининг ажри баробардир.

Бир бандага Аллоҳ молни ризқ қилиб берибди, аммо илмни бермабди. У илмсиз равишда молини тўғри келган тамонга сочади. У билан Роббисига тақво қилмайди, силаи раҳм қилмайди. Ундаги Аллоҳнинг ҳаққини билмайди. Бу энг ёмон даражадир.

Бир бандага Аллоҳ молни ҳам, илмни ҳам ризқ қилиб бермабди. У эса, агар молим бўлганида фалончининг амалини қиласар эдим, дейди. У ниятига яраша олади. Икковларининг гуноҳи баробардир», дедилар».

Ином Термизий ривояти. Ином Термизий уни ҳасан, саҳих ҳадис деб айтганлар.

Манба: hadis.islom.uz

